Samfunnsbedriftenes standardvilkår for nettleie og tilknytning for næringskunder

Samfunnsbedriftene
Energi

Disse standardvilkårene er beregnet til bruk ved tilknytning og levering av nettjenester til næringskunder, dvs. kunder som ikke er forbruker i henhold til definisjonen i § 1 i lov om forbrukerkjøp (LOV-2002-06-21-34). Behovet for oppdaterte vilkårene er i første rekke utløst av endringer i en rekke forskrifter, gitt av myndighetene ved Olje- og energidepartementet (OED), Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Reguleringsmyndigheten for energi (RME) og Justervesenet.

Denne avtalen er tilpasset små og mellomstore kunder og dekker de aller fleste næringskunder. For kunder med stort forbruk eller spesielle behov, ønsker og krav (eks. industri, ferger mv.) kan "Nettleie- og Tilknytningskontrakt for større uttakskunder" benyttes. Det er Nettselskapet som bestemmer hvilken avtale som skal benyttes. Valg av avtale kan påklages til RME.

Standardvilkårene gjelder mellom Nettselskap og Kunde fra det tidspunkt den blir kunngjort for kundene iht. gjeldene regler (se pkt. 16 i nettleievilkårene og pkt. 9 i tilknytningsvilkårene). Standardvilkårene består av to deler/avtaler:

Nettleievilkårene som regulerer forholdet mellom Nettselskapet og Kunden.

Tilknytningsvilkårene som regulerer forholdet mellom Nettselskapet og eieren av den elektriske installasjonen som skal tilknyttes eller er tilknyttet overføringsnettet.

For næringskunder er Anleggseier og Kunde ofte samme selskap, med mindre det leier. Enkelte begrep er forklart nærmere i en egen definisjonsliste som er lagt ved bakerst. For både nettleievilkårene og tilknytningsvilkår gjelder følgende definisjon av aktører:

Aktør	**Rolle**
Nettselskap	Selskap som innehar områdekonsesjon etter energiloven § 3-2 og eier det elektriske nettet (overføringsnettet) som nettkundens anlegg er Tilknyttet
Kunde	Næringskunde som mottar og bruker elektrisk energi hovedsakelig til næringsvirksomhet via Nettselskapets overføringsnett (regionalt og/eller lokalt overføringsnett)
Anleggseier	Den juridiske enhet (selskap eller fysisk person) som er eier av en eller flere elektriske installasjoner som er tilknyttet Nettselskapets overføringsnett
Reguleringsmyndigheten for energi (RME)	Klageinstans for både nett- og tilknytningsvilkår knyttet til offentligrettslige krav som følger av energiloven med forskrifter

STANDARD VILKÅR FOR NETTLEIE

STANDARD VILKÅR FOR NETTLEIE 3
1 DE SOM OMFATTES AV NETTLEIEVILKÅRENE 6
2 ETABLERING AV KUNDEFORHOLDET 6
3 KUNDEOPPLYSNINGER 6
4 NETTLEIEVILKÅRENES VIRKEOMRÅDE OG FORUTSETNINGER 7
4-1 Virkeområde 7
4-2 Nettleievilkårenes forutsetning 7
4-3 Begrensning i bruk av nettet 7
5 MÅLING OG MÅLERAVLESNING 8
5-1 Installasjon og drift av måleutstyr 8
5-2 Måleravlesning 8
5-3 Kontroll av måleutstyr 9
5-4 Feil ved måleutstyr 9
5-5 Merforbruk som følge av feil i Kundens anlegg 10
5-6 Varslingsplikt 10
6 AVREGNING, PRIS- OG BETALINGSVILKÅR 10
6-1 Betalingsplikt og sikkerhetsstillelse 10
6-2 Beregning og betaling av nettleie 10
6-3 Endring i tariffer og betalingsvilkår 11
6-4 Avregningsfeil 11
7 STENGING AV KUNDENS ANLEGG 11
7-1 Vilkår for stenging 11
7-2 Prosedyrer for stenging 11
7-3 Gjenåpning av stengt anlegg 12
7-4 Erstatningsansvar ved rettmessig stengning 12
8 FRAKOBLING/TILKOBLING AV INSTALLASJONEN 13
8-1 Frakobling og tilkobling 13
8-2 Frakobling uten nærmere varsel 13
8-3 Utkopling etter nærmere varsel 13
9 ADGANGSRETT 14
10 INKASSO 14

11 KONKURS 14
12 OPPSIGELSE AV KUNDEFORHOLDET 15
12-1 Oppsigelse 15
12-2 Avregning ved oppsigelse 15
13 ANSVARSFORHOLD 15
13-1 Direkte skader og tap 15
13-2 Indirekte skader og tap (følgeskader) 15
13-3 Leveringskvalitet 16
13-4 Reklamasjon 16
13-5 Avhjelp 16
13-6 Prisavslag 16
13-7 Kundens medvirkning og egne sikkerhetstiltak 16
13-8 Kundens tapsbegrensningsplikt 16
13-9 Kundens erstatningsansvar 16
13-10 Personskade 17
14 TAUSHETSPLIKT 17
15 ENDRINGER I STANDARD NETTLEIEVILKÅR 17
16 TVISTER 17
1 GENERELT OM TILKNYTNINGSVILKÅR 18
2 BESTILLING OG GODKJENNING AV TILKNYTNING 18
2-1 Kundeforholdet og inngåelse av tilknytningsvilkår 18
2-2 Bestilling av tilknytning 18
2-3 Bekreftelse av bestilling 19
2-4 Forutsetninger for tilknytning 19
2-5 Overdragelse av elektrisk installasjon 19
2-6 Drift og vedlikehold av installasjoner 19
2-7 Kundeopplysninger 20
3 FREMFØRING OG PLASSERING AV OVERFØRINGSNETT 20
3-1 Erverv av rettigheter til grunn for ledningsfremføring 20
3-2 Nettrasé og plassering av nødvendig utstyr 21
3-3 Fremføring av overføringsnett til installasjonseiers eget bruk 21
3-4 Fremføring av overføringsnett /stikkledning til andre 21
3-5 Plassering av nettstasjoner 21
3-6 Adgang til overføringsnett og installasjon 22
3-7 Bruk av arbeidsmaskiner nært elektriske anlegg 22

3-8 Installasjonseiers/grunneiers/festers informasjonsplikt 22
3-9 Skade på Nettselskapets eiendom 23
3-10 Flytting eller fjerning av ledninger/nett 23
4 TILKNYTNING 23
4-1 Tilknytningspunktet 23
4-2 Fysisk tilknytning 24
4-3 Annen utførelse 24
4-4 Midlertidig tilknytning 24
4-5 Endret systemspenning 24
4-6 Plusskunder 24
5 ANLEGGSBIDRAG 25
6 MÅLEPUNKT 25
7 FRAKOBLING OG TILKOBLING AV INSTALLASJONEN 25
7-1 Frakobling og tilkobling 25
7-2 Frakobling uten nærmere varsel 25
7-3 Utkopling etter nærmere varsel 26
8 ANSVARSFORHOLD 26
8-1 Direkte skader og tap 26
8-2 Indirekte skader og tap 26
8-3 Anleggseiers medvirkning 27
8-4 Anleggseiers tapsbegrensningsplikt 27
8-5 Anleggseiers ansvar 27
8-6 Personskade 27
9 ENDRING AV TILKNYTNINGSVILKÅR 27
9-1 Endring av standard tilknytningsvilkår 27
9-2 Endring av særskilt avtalte tilknytningsvilkår 27
10 TVISTER 28
DEFINISJONER 29

1 DE SOM OMFATTES AV NETTLEIEVILKÅRENE

Nettleievilkårene regulerer forholdet mellom Nettselskapet som leverandør av nettjenester og Kunden som bruker av nettjenester.

Nettselskapet kan overlate til tredjepart å utføre tjenester i samsvar med gjeldende lovbestemmelser og forskrifter til energiloven.

2 ETABLERING AV KUNDEFORHOLDET

Overføring av elektrisk energi fra Nettselskap til Kunde reguleres gjennom offentligrettslige krav/regler, slik som energiloven med forskrifter (LOV-1990-06-29-50) samt nettleievilkårene. Ved motstrid mellom nettleievilkårene og ufravikelige lover, skal lovens regler gå foran. Dette gjelder imidlertid bare dersom nettleievilkårenes regler kan sies å stille Kunden dårligere enn det som følger av slike lover og forskrifter.

Standard nettleievilkår gjelder fra bestilling eller automatisk når Kunden tar anlegget i bruk. Kunden anses da å ha godtatt Nettselskapets vilkår for nettleie. Nettselskapet skal ha de til enhver tid gjeldende nettleievilkår tilgjengelig på egnet måte, eksempelvis på Nettselskapets hjemmeside på internett. Nettleievilkårene kan sendes kunden digitalt på forespørsel.

Dersom anlegget hovedsakelig brukes til forbrukervirksomhet, er det nettselskapets nettleievilkår for forbrukervirksomhet som regulerer forholdet mellom nettselskapet som leverandør av nettjenester og kunden som bruker av nettjenester.

Dersom Kunden ikke har valgt kraftleverandør, anses brukeren å ha godtatt og tiltrådt Nettselskapets vilkår for levering av kraft i samsvar med reglene om leveringsplikt i forskrift om måling, avregning og fakturering mm (FOR-1999-03-11-301).

Før nettet tas i bruk kan Nettselskapet kreve at kunden fullt ut gjør opp gjeld (inkludert renter og omkostninger) som kunden tidligere har pådratt seg overfor Nettselskapet eller som kunden på annet grunnlag hefter for.

Ved tvil om forståelsen av begreper og uttrykk som er brukt i nettleievilkårene skal, med mindre noe annet fremkommer i nettleievilkårene eller fremgår av sammenhengen i nettleievilkårene, definisjonene i definisjonslisten vedlagt nettleievilkår legges til grunn.

Er det behov for vilkår som avviker fra disse nettleievilkårene, skal det spesifiseres i eget vedlegg.

3 KUNDEOPPLYSNINGER

Ved inngåelse av kundeforholdet kan Nettselskapet kreve identifikasjon av Kunden, med opplysninger om Kundens fullstendige navn, foretaksnummer/fødselsnummer, nåværende og tidligere nærings- eller bostedsadresse mv. Kunden er selv ansvarlig for at Nettselskapet til enhver tid har oppdatert kundeinformasjon.

Nettselskapet har også rett til å kreve og innhente opplysninger om forbruksdata, herunder

opplysninger om anlegget helt eller delvis er tenkt brukt til nærings-, bolig eller fritidsformål.

Nettselskapet skal behandle personopplysninger i tråd med de til enhver tid gjeldende offentligrettslige regler.

4 NETTLEIEVILKÅRENES VIRKEOMRÅDE OG FORUTSETNINGER

4-1 Virkeområde

Nettleievilkårene omfatter vilkår for bruk av nettet til uttak av elektrisk energi samt innmating fra plusskunder iht. forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999-03-11-302). Nettselskapet stiller overføringskapasitet i sitt elektriske nett til disposisjon for Kunden på de vilkår som følger av nettleievilkårene, gjeldende tariffer samt lover og forskrifter som har betydning for forholdet mellom Nettselskapet og Kunden.

Annet bruk av nettet, herunder signaloverføring, kan kun skje etter skriftlig avtale med Nettselskapet.

4-2 Nettleievilkårenes forutsetning

Nettselskapet har som hovedregel en plikt til å gi alle adgang til nettet (tilknytningsplikt). Tilknytningen skjer i samsvar med de til enhver tid gjeldende lov og forskrifter og Nettselskapets tilknytningsvilkår.

Nettet skal tåle vanlig bruk av godkjent utstyr hos kunden, inkludert bruk av ny teknologi/utstyr. Dersom Kunden ønsker å tilkoble annet utstyr som krever større effektuttak eller som vil kunne være til sjenanse eller skade for den tekniske drift av nettet for Nettselskapet eller andre kunder, skal bruken av slikt utstyr godkjennes av Nettselskapet før tilkobling.

Det er en forutsetning at Kundens bruk av nettet ikke virker forstyrrende for andre Kunder eller den tekniske drift av nettet. Som forstyrrende bruk av nettet regnes blant annet forhold i Kundens anlegg som medfører avvik i forhold til de krav til leveringskvalitet Nettselskapet i henhold til det til enhver tid gjeldende regelverk er forpliktet til å overholde, jf. blant annet forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet (FOR-2004-11-30-1557). Nettselskapet kan forby bruk av utstyr som medfører slike forstyrrelser frem til nødvendige nettforsterkninger eller andre egnede tiltak i overføringsnettet eller i kundens eget anlegg er foretatt. Kunden er ansvarlig for eventuelle økonomiske tap slike forstyrrelser måtte medføre, jf. 13-7.

Kunden plikter å medvirke lojalt til oppfyllelse av forpliktelser i tilknytning til kundeforholdet, herunder ved å yte medvirkning som er rimelig og nødvendig for at Nettselskapet skal kunne oppfylle sine lov- og forskriftsmessige forpliktelser.

Kunden skal uten ugrunnet opphold varsle Nettselskapet om hendelser i egne anlegg eller eget utstyr dersom hendelsene kan føre til at Nettselskapet får problemer med å kunne oppfylle sine forpliktelser om leveringskvalitet, jf. forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet (FOR-2004-11-30-1557).

4-3 Begrensning i bruk av nettet

Dersom Nettselskapet som følge av uforutsette hendinger i overliggende nett, rasjonering eller offentlige pålegg eller av andre grunner bare kan overføre kraft i begrenset utstrekning, bestemmer Nettselskapet i samsvar med det til enhver tid gjeldende regelverk om hvordan tilgjengelig overføringskapasitet i slike tilfeller skal disponeres til beste for hele konsesjonsområdet, jf. for eksempel forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (FOR-2002-05-07-448) og forskrift om kraftrasjonering (FOR-2001-12-17-1421).

Begrensninger i overføringen mv som følge av ovennevnte forhold er ikke å anse som mangler ved Nettselskapets ytelse. Nettselskapet kan midlertidig begrense eller koble ut uttaket hos Kunden dersom det er nødvendig for eksempel av hensyn til ettersyn, vedlikehold, feilsøking eller feilretting, fornyelse, ombygging eller utvidelser av eget nett eller andre kunders anlegg mv. Slik begrensning eller utkobling er heller ikke å anse som en mangel ved Nettselskapets ytelse.

Dersom planlagt arbeid vil medføre utkobling eller begrensning i uttaket, skal Kunden som hovedregel varsles direkte eller på annen egnet måte, jf. 8-3.

5 MÅLING OG MÅLERAVLESNING

5-1 Installasjon og drift av måleutstyr

Nettselskapet bestemmer type måleutstyr, eier måleutstyret og har ansvaret for at godkjent måleutstyr installeres, samt drift og kontroll av dette, jf. lov om måleenheter, måling mm (LOV-2007-01-26-4). Nettselskapet kan for egen regning bytte måleutstyret ved behov. For å oppnå automatisk avlesning kan Nettselskapet kreve kommunikasjonsutstyr (antenne) utenfor målerfeltet. Nettselskapet skal ha uhindret adgang til måle- og kommunikasjonsutstyret.

Dersom Kunden ønsker installert eget måleutstyr i tillegg, må Kunden selv anskaffe og bekoste det. Måleutstyr må være plassert etter måler på kundens eget anlegg.

5-2 Måleravlesning

Måleravlesning gjennomføres i samsvar med Nettselskapets rutiner og i samsvar med forskrift om måling, avregning mm (FOR-1999-03-11-301), hovedsakelig ved automatisk innhenting av måledata. Ved selvavlesning skal Kunden så vidt mulig foreta avlesning og underrette Nettselskapet i samsvar med de frister som er oppgitt av Nettselskapet.

Dersom måleravlesning mangler, har Nettselskapet rett til å fastsette Kundens forbruk skjønnsmessig.

Dersom Nettselskapet mottar målerstand etter utløpt frist, tas det hensyn til denne ved første påfølgende avregning. For anlegg uten automatisk avlesning, og anlegg med automatisk avlesning som ikke fungerer, skal Nettselskapet ta initiativ til å få avlest slik at målepunktene søkes avlest minst en gang i kalenderåret.

Nettselskapet har i samsvar med gjeldende lov- og forskriftsbestemmelser rett til å ilegge Kunden et gebyr for manuell avlesning av målepunktet, jf. forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999-03-11-302). Nettselskapet skal informere Kunden om at

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) er kontrollmyndighet ved uenighet om gebyr for manuell avlesning av målepunktet.

Måleravlesning skal også gjennomføres ved leverandørskifte og ved opphør av leveranse.

5-3 Kontroll av måleutstyr

Begge parter kan når som helst forlange Nettselskapets måleutstyr kontrollert. Som en del av denne kontrollen foretar Nettselskapet også rutinemessig kontroll for å fastslå om påståtte feil kan skyldes jordfeil, feilkoblinger m.m. Den rutinemessige kontroll omfatter ikke kontroll i Kundens eget anlegg. Kunden er selv ansvarlig for kontroll, ettersyn og vedlikehold av eget anlegg.

Forlanges ytterligere kontroll av utstyret, skjer dette av et laboratorium som er godkjent/akkreditert av Justervesenet. Laboratoriene skal være uavhengige av de som har ansvar for å ta beslutninger basert på testresultatene.

Den som krever måleutstyret kontrollert, dekker kostnadene ved kontrollen. Dersom kontrollen viser måleavvik større enn det som tillates i henhold til forskrift om krav til elektrisitetsmålere (FOR-2007-12-28-1753), skal Nettselskapet bekoste kontrollen.

Resultatet av målerkontrollen(e) skal fullt ut gjøres tilgjengelig for begge parter.

5-4 Feil ved måleutstyr

Dersom måleutstyret ved kontroll viser mer eller mindre enn det virkelige forbruk, eller hvis måleapparatet ikke har virket, kan Nettselskapet stipulere forbruket. I den grad det er mulig, beregnes forbruket på grunnlag av anleggets tidligere normale forbruk eller på basis av nye kontrollmålinger av forbruket. Dette gjelder ikke dersom Kunden kan sannsynliggjøre at forbruket i den angjeldende periode har vært lavere, eller dersom Nettselskapet kan sannsynliggjøre et større forbruk i den angjeldende perioden.

Kunden blir belastet eller godskrevet for det beløp som svarer til differansen mellom det antatte forbruk og det målte forbruk for den tid målefeilen kan sannsynliggjøres.

Etterberegning/godskriving skjer fra og med siste betalingsfrist etter at feilen ble oppdaget og som hovedregel ikke ut over 3 år, jf. lov om foreldelse av fordringer (LOV-1979-05-18-18) og forskrift om måling, avregning og fakturering mm (FOR-1999-03-11-301). I særlige tilfeller kan etterberegningen/godskrivingen utvides med inntil 10 år (foreldelsesloven §10).

Tilbakebetaling eller tilleggsbetaling kan ikke kreves ved en feilvisning som er mindre enn det som tillates i henhold til forskrift om krav til elektrisitetsmålere (FOR-2007-12-28-1753).

5-5 Merforbruk som følge av feil i Kundens anlegg

Kunden svarer for feil/mangler i det anlegget Kunden bruker. Hvis en feil eller mangel ved Kundens eget anlegg gjør at måleutstyret har registrert et forbruk som Kunden ikke har kunnet nytte (merforbruk), har Kunden ikke krav på tilbakebetaling av nettleie eller kraftpris. Dette gjelder selv om det samtidig skulle oppstått eller vært til stede en feil eller mangel i den delen av nettet som Nettselskapet svarer for.

I denne sammenheng defineres en feil eller mangel som avvik fra anlegg i forskriftsmessig stand, jf. for- skrift om elektriske lavspenningsanlegg (FOR-1998-11-06-1060) og forskrift om elektriske forsyningsanlegg (FOR-2005-12-20-1626), eksempelvis om bryterutstyr for jordfeil er montert i samsvar med gjeldende forskrifter og regelverk.

5-6 Varslingsplikt

Hvis en av partene oppdager feil ved målingen, herunder mer- eller mindreforbruk, plikter han uten ugrunnet opphold å varsle den andre part.

6 AVREGNING, PRIS- OG BETALINGSVILKÅR

6-1 Betalingsplikt og sikkerhetsstillelse

Kunden har betalingsplikt for de tjenester som Nettselskapet yter. Nettselskapet kan kreve at Kunden stiller sikkerhet for betalingsforpliktelsen for inntil 4 måneders nettleie, dersom det sannsynliggjøres fare for betalingsmislighold eller dersom Kunden tidligere har mislighold sin betalingsforpliktelse vesentlig. Dette kravet kan på samme vilkår fremsettes også etter at avtale er inngått.

6-2 Beregning og betaling av nettleie

De måleverdier som avleses av Nettselskapets måleutstyr er grunnlag for beregning av nettleie. Nettleien betales i samsvar med gjeldende tariff med tillegg av offentlige avgifter. Nettselskapet skal gjøre de til enhver tid gjeldende tariffer for nettleie tilgjengelig på Nettselskapets hjemmeside. Informasjon om gjeldende tariffer skal gis skriftlig på forespørsel.

Nettselskapet plikter på forespørsel og innen rimelig tid å gi Kunder informasjon om beregningsgrunnlaget for Nettselskapets tariffer og beregningen av tariffene for de ulike kundegrupper, jf. forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999-03-11-302).

Ved uenighet mellom Nettselskap og Kunde om tariffer og andre overføringsvilkår, plikter Nettselskapet å informere Kunden om at det kan inngis klage til Reguleringsmyndigheten for energi (RME).

Faktura forfaller til betaling i henhold til Nettselskapets faktureringsrutiner, og skal tilfredsstille krav til fakturering fastsatt i forskrift til energiloven.

Forsinkelsesrente påløper i henhold til forsinkelsesrenteloven (LOV-1976-12-17-100).

6-3 Endring i tariffer og betalingsvilkår

Nettselskapet skal i rimelig tid før endring av tariffer og/ eller øvrige betalingsvilkår trer i kraft informere Kunden om endringene. Endringer kunngjøres ved direkte melding til Kunden eller på Nettselskapets hjemmeside, og skal inneholde en begrunnelse for eventuelle tariffendringer.

6-4 Avregningsfeil

Nettselskapet skal godskrive Kunden, eller kan kreve etterbetaling for enhver avregningsfeil og feilaktig betaling. Tilbakebetaling eller tilleggsbetaling ved slike feil kan kreves for den tiden feilen kan sannsynliggjøres.

Etterberegning/godskriving skjer fra og med siste betalingsfrist etter at feilen ble oppdaget og som hovedregel ikke ut over 3 år, jf. lov om foreldelse av fordringer (LOV-1979-05-18-18) og forskrift om måling, avregning og fakturering mm (FOR-1999-03-11-301). Slikt oppgjør skal normalt foretas i tilknytning til førstkommende fakturering etter at feilen var klarlagt. I særlige tilfeller kan etterberegningen/godskrivingen utvides med inntil 10 år (foreldelsesloven §10).

Nettselskapet skal uten ugrunnet opphold etter at det er oppdaget avregningsfeil eller andre feil knyttet til måledata, sørge for at dette blir korrigert.

7 STENGING AV KUNDENS ANLEGG

7-1 Vilkår for stenging

Nettselskapet kan stenge kundens anlegg dersom det foreligger vesentlig brudd på vilkårene fra Kundens side, eksempelvis vesentlig mislighold av forpliktelsen til å betale skyldig nettleie, unnlater å stille sikkerhet for betaling når Nettselskapet har rett til å kreve slik sikkerhetsstillelse (jf. 6-1), manglende medvirkning til Nettselskapets oppfyllelse av lov- og forskriftsfastsatte forpliktelser og vesentlig brudd på krav til medvirkning i forbindelse med installasjon, vedlikehold, måleravlesing eller kontroll av måleutstyr.

Dersom Nettselskapet også leverer kraft i henhold til reglene om leveringsplikt, vil vesentlig mislighold som gjelder kraftleveransen også kunne utløse stengning.

Stenging av et anlegg fritar ikke Kunden for betaling av nettariffens faste kostnader mv. i den tid anlegget er stengt.

7-2 Prosedyrer for stenging

Før stenging kan skje, skal Nettselskapet sende et skriftlig stengevarsel til kundens faktureringsadresse.

Av stengevarselet skal det fremgå:

- at Kunden kan unngå stenging ved betaling innen 14 dager fra den dato varselet ble sendt, eventuelt ved å rette opp i annet mislighold av vilkårene innen en nærmere angitt frist
- en oppfordring til Kunden om snarlig å kontakte Nettselskapet dersom Kunden har innsigelser mot grunnlaget for stengingen eller dersom Kunden har betalingsproblemer og lignende
- at Kunden kan bli pålagt å dekke nødvendige kostnader i forbindelse med en stenging og eventuell gjenåpning av Kundens anlegg

Stengevarsel kan sendes i samme brev som inkasso/purrevarsel dersom det klart fremkommer at det også er å betrakte som et stengevarsel. I stengevarsel i forbindelse med mislighold av plikt til å stille sikkerhet, skal det fremgå at kunden kan unngå stenging ved sikkerhetsstillelse innen 7 dager.

Nettselskapet kan kreve at Kunden dekker nødvendige kostnader i forbindelse med en stenging og eventuell gjenåpning av Kundens anlegg. Nødvendige kostnader knyttet til utarbeiding og sending av varsel kan kreves dekket selv om stenging ikke finner sted.

7-3 Gjenåpning av stengt anlegg

Hvis Nettselskapet har stengt et anlegg, kan ingen andre enn Nettselskapet eller dennes representant åpne anlegget igjen med mindre det skjer etter avtale med Nettselskapet.

Et anlegg som er stengt på grunn av manglende betaling eller manglende sikkerhetsstillelse, skal ikke gjenåpnes før all gjeld til Nettselskapet og kostnader i samband med stenging og gjenåpning er betalt. Gjenåpning kan likevel skje hvis Nettselskapet og Kunden blir enige om en avtale om nedbetaling av gjeld eller andre i tillegg stiller garanti for løpende utgifter. Ved sannsynlighet for fortsatt betalingsmislighold kan Nettselskapet som vilkår for gjenåpning i tillegg kreve at Kunden stiller sikkerhet for fremtidig betaling.

Et anlegg som er stengt på grunn av andre brudd på vilkårene fra Kundens side, herunder plikten til å medvirke i forbindelse med installasjon, måleravlesing, eller kontroll av måleutstyr, vil ikke gjenåpnes før misligholdet opphører. Gjenåpning kan likevel skje hvis Nettselskapet og Kunden blir enige om en avtale om forutsetningene for dette.

7-4 Erstatningsansvar ved rettmessig stengning

Nettselskapet er ikke ansvarlig for skader eller tap som kan oppstå hos en Kunde ved rettmessig stenging.

8 FRAKOBLING/TILKOBLING AV INSTALLASJONEN

8-1 Frakobling og tilkobling

Frakobling og tilkobling av installasjonen kan bare utføres av Nettselskapet eller dennes representant. Nettselskapet er ikke ansvarlig for skade eller tap ved til- eller frakoblinger som er hjemlet i pkt. 8, med mindre noe annet følger av kapittel 13.

Dersom Nettselskapet har frakoblet en installasjon, kan ingen andre enn Nettselskapet eller dennes representant tilkoble installasjonen igjen, jf. også pkt. 7-3.

8-2 Frakobling uten nærmere varsel

Nettselskapet eller det lokal eltilsyn (DLE) kan etter forskrift om elektriske lavspenningsanlegg eller forskrift om elektriske forsyningsanlegg (FOR-1998-11-06-1060/FOR-2005-12-20-1626) koble fra ett forskriftsstridig anlegg dersom pålegg om utbedring av mangler ved installasjonen ikke er etterkommet til avtalt tid, eller dersom det ikke brukes godkjente apparater. Frakobling kan skje uten nærmere varsel dersom:

- Kundens nett, anlegg og/eller utstyr forøvrig eller andre installasjoner medfører fare
- Kundens nett, anlegg og/eller utstyr forøvrig eller andre installasjoner har behov for øyeblikkelig frakobling/utbedring
- Bruk kan medføre ikke ubetydelig skade eller ulempe for Kunden, Nettselskapet eller andre.
- Behov for seksjonering grunnet feilsøking i overføringsnettet eller Kundens nett
- Systemansvarlig pålegger Belastningsfrakobling (BFK-utkobling/frekvensutkobling)
- Ved kritiske situasjoner i Nettet, eks ved unormalt lav frekvens. Utkobling kan da finne sted automatisk ved bruk av releer montert hos kunden eller Nettselskapet

Selv om Nettselskapet i henhold til ovennevnte har adgang til å foreta frakobling uten varsel, skal Nettselskapet likevel etterstrebe varsling der dette er praktisk mulig. Videre skal Nettselskapet ikke opprettholde frakobling lenger enn det som er nødvendig av hensyn til formålet med hver enkelt frakobling slik beskrevet ovenfor. Nettselskapet skal også i tilfelle av frakobling i rimelig utstrekning holde Kunden løpende oppdatert inntil tilkobling igjen kan finne sted.

8-3 Utkopling etter nærmere varsel

Nettselskapet kan koble ut Kundens anlegg ved behov, f.eks. for å gjennomføre vedlikehold, fornyelse, ombygging, feilsøking, feilretting eller utvidelse av Nettselskapets eller andre nettkunders installasjoner.

Nettselskapet skal ved planlagte arbeider som medfører avbrudd eller redusert

leveringskapasitet til sluttbrukere, varsle de berørte Kundene om tidspunkt og varighet i rimelig tid før arbeidene igangsettes. Varsling skal skje på en hensiktsmessig måte.

Nettselskapet skal under driftsforstyrrelser, så langt som mulig og på en hensiktsmessig måte, ha tilgjengelig informasjon for berørte kunder om årsak til driftsforstyrrelsen og forventet tidspunkt for gjenopprettet forsyning.

Nettselskapet kan dessuten etter nærmere varsel foreta utkobling av elektrisk anlegg dersom Nettselskapet ikke gis tilgang til anlegg, måleutstyr mv som Nettselskapet etter tilknytningsvilkårene eller annen avtale har krav på adgang til, eller dersom Anleggseier for øvrig ikke overholder sine forpliktelser i kundeforholdet.

I den utstrekning det er hensiktsmessig, skal utkoblingen legges til tider som er til minst ulempe for Kunden. Varsel om utkobling medfører ingen plikt for Nettselskapet til å koble ut anlegget i hele eller deler av det varslede tidsrom.

9 ADGANGSRETT

Nettselskapet skal ha uhindret og kostnadsfri adgang til måleutstyr i forbindelse med blant annet installasjon, bytting av måler, måleravlesing, kontroll, stenging, gjenåpning, frakobling og tilkobling slik angitt i kapittel 5, 7 og 8 for å kunne oppfylle sine plikter iht. de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter, jf. forskrift om måling og avregning mm (FOR-1999-03-11-301) samt forskrift om krav til elektrisitetsmålere (FOR-12-28-1753). Nettselskapenes adgangsrett gjelder uavhengig av måleutstyrets plassering.

Kunden kan ikke motsette seg eller begrense Nettselskapets adgangsrett i forbindelse med Nettselskapets oppfyllelse av nettleievilkårene. I situasjoner med fare for liv, helse eller betydelig tingskade for Kunden og /eller andre har Nettselskapet under enhver omstendighet umiddelbar adgangsrett. I øvrige situasjoner har Nettselskapet rett til adgang innen rimelig tid, og så langt det er praktisk mulig, og vanligvis etter skriftlig forhåndsvarsel til Kunden enten via post, SMS eller oppgitt e-postadresse.

10 INKASSO

Inkasso skal gjennomføres i samsvar med inkassoloven med forskrifter (LOV-1998-05-13-26).

11 KONKURS

Er Kunden konkurs, kan Nettselskapet kreve at konkursboet uten ugrunnet opphold tar stilling til om konkursboet vil benytte sin rett til å tre inn i avtalen med Nettselskapet, jf. Lov om fordringshavernes dekningsrett (LOV-1984-06-08-59) § 7-3.

Så vel en panthaver som konkursboet har krav på nytt kundeforhold med Nettselskapet, og kan i likhet med andre nye nettkunder motsette seg et krav fra Nettselskapet om dekning av den tidligere nettkundens gjeld som vilkår for inngåelse av kundeforhold. Tilsvarende gjelder også i den grad Nettselskapet også leverer kraft i henhold til reglene om leveringsplikt.

Det kan kreves sikkerhet for rettidig betaling fra panthaver/konkursbo i henhold til bestemmelsene i 6-1.

12 OPPSIGELSE AV KUNDEFORHOLDET

12-1 Oppsigelse

Dersom Kunden flytter, opphører kundeforholdet fra det tidspunkt som oppgis fra kraftleverandøren. Mottar ikke Nettselskapet slik melding, er Kunden ansvarlig for nettilknytningen og de kostnader som påløper etter flyttingen inntil ny Kunde overtar. Er Kunden blitt avskåret fra å benytte nettet, kan kundeforholdet sies opp med 14 dagers varsel.

Dersom Nettselskapet også leverer kraft i henhold til reglene om leveringsplikt, gjelder tilsvarende for kraftsalget.

12-2 Avregning ved oppsigelse

Kunden blir avregnet frem til utløpet av oppsigelsesfristen, eller til måleravlesning foreligger.

Kunden plikter å underrette Nettselskapet, om nødvendig, om adkomstmuligheter for avlesning av måler samt for eventuell frakobling av anlegget.

13 ANSVARSFORHOLD

13-1 Direkte skader og tap

Nettselskapet er kun ansvarlig for direkte skade og tap som tilknytning av den elektriske anlegg til overføringsnettet forårsaker når skaden eller tapet er voldt ved uaktsomhet fra Nettselskapets side.

Nettselskapet er under ingen omstendighet ansvarlig for skade og tap som den elektriske kraft forårsaker dersom Kunden ikke har sikret apparater og utstyr med vern eller andre tiltak for de påkjenninger som utstyret må påregnes å kunne bli utsatt for, jf. forskrift om elektriske lavspenningsanlegg (FOR-1998-11-06-1060) og NEK 400 (Norsk elektroteknisk norm – elektriske lavspenningsinstallasjoner).

Kunder som er særlig avhengig av sikker og stabil strømleveranse plikter selv å iverksette egnede sikkerhetstiltak, for eksempel anskaffelse av nødstrømsaggregat, alternativ energiforsyning eller lignende. Unnlatelse av å iverksette slike egnede sikkerhetstiltak kan medføre at eventuell erstatning nedsettes eller bortfaller.

13-2 Indirekte skader og tap (følgeskader)

Nettselskapet er ikke ansvarlig for indirekte skader og tap som påføres Anleggseier eller Kunde med mindre skaden er forvoldt ved forsett fra nettselskapets side.

Som indirekte skade og tap (følgeskader) regnes:

- tap som følge av minsket eller bortfalt produksjon eller omsetning (driftsavbrudd)
- tapt fortjeneste som følge av at en kontrakt med tredjemann faller bort eller ikke blir riktig oppfylt
- tap som nettkundens kunder har lidt

- tap som følge av skade på annet enn nettkundens anlegg, apparater eller annet enn gjenstander som har nær og direkte sammenheng med anlegget eller apparatenes forutsatte bruk
- tap som følge av brannskader på bygninger, lynnedslag, overspenninger med mer

13-3 Leveringskvalitet

Leveringskvalitet skal under normale driftsforhold være i samsvar med forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet (FOR-2004-11-30-1557) eller avtale med kunden.

13-4 Reklamasjon

Kunden taper sin rett til å gjøre en mangel gjeldende hvis han ikke innen rimelig tid etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget den, gir Nettselskapet beskjed om mangelen.

13-5 Avhjelp

Nettselskapet har rett og plikt til å avhjelpe mangelen uten kostnader for Kunden innen rimelig tid etter at Kunden har gitt beskjed om mangelen. Utbedring av mangelen avskjærer ikke retten til erstatning for skade og tap etter 13-1 og 13-2.

13-6 Prisavslag

Kunden har rett til å kreve prisavslag for mangelfull ytelse, dersom mangelen ikke avhjelpes etter bestemmelsene i forrige ledd. Prisavslag kan komme i tillegg til erstatning.

13-7 Kundens medvirkning og egne sikkerhetstiltak

Dersom Kunden har medvirket til mangelen, skaden eller tapet ved egen skyld, kan Nettselskapets ansvar settes ned eller falle bort, jf. § 5-1 i Lov om skadeserstatning (LOV-1969-06-13-26).

Nettselskapet er under ingen omstendighet ansvarlig for skade og tap som den elektriske kraft forårsaker dersom Kunden ikke har sikret apparater og utstyr med vern eller andre tiltak for de påkjenninger som utstyret må påregnes å kunne bli utsatt for, jf. for eksempel forskrift om elektriske lavspenningsanlegg (FOR-1998-11-06-1060) NEK 400 (Norsk elektroteknisk norm – elektriske lavspenningsinstallasjoner).

Kunder som er særlig avhengig av sikker og stabil strømleveranse plikter selv å iverksette egnede sikkerhetstiltak, for eksempel anskaffelse av nødstrømsaggregat, alternativ energiforsyning eller lignende. Unnlatelse av å iverksette slike egnede sikkerhetstiltak kan medføre at eventuell erstatning nedsettes eller bortfaller.

13-8 Kundens tapsbegrensningsplikt

Kunden plikter ved rimelige tiltak å søke å begrense sitt tap. Forsømmer Kunden dette må han selv bære den tilsvarende del av tapet.

13-9 Kundens erstatningsansvar

Kunden er i henhold til alminnelige erstatningsregler ansvarlig for det tap hans bruk av nettet

eller hans anlegg som er tilknyttet nettet påfører Nettselskapet eller Nettselskapets øvrige kunder, jf. også 4-2 tredje ledd.

Dersom Nettselskapet blir erstatningsansvarlig for manglende leveringskvalitet til en eller flere kunder og dette skyldes at en kunde forårsaker støy på nettet i strid med regelverket, har nettselskapet rett til å kreve regress for utbetalt erstatningsbeløp hos den Kunden som har forårsaket erstatningskravet.

Kunder som unnlater å varsle Nettselskapet om hendelser i egne anlegg eller utstyr i henhold til forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-2, som medfører at Nettselskapet må iverksette tiltak overfor andre kunder, vil bli gjort erstatningsansvarlig for Nettselskapets kostnader med tiltakene.

13-10 Personskade

Ansvar for personskade reguleres ikke av disse nettleievilkårene. Det vises til alminnelige erstatningsregler.

14 TAUSHETSPLIKT

Nettselskapet skal ikke utlevere opplysninger som vedrører Kunden eller hans næringsvirksomhet til utenforstående[1], unntatt når utlevering av slike opplysninger skjer:

- med samtykke fra den opplysningen gjelder
- med hjemmel i lov, eller i forskrift gitt med hjemmel i lov eller
- som ledd i betalingsinnkreving mv. hvor det foreligger saklige grunner.

Taushetsplikten er likevel ikke til hinder for at Nettselskapet i tilfeller der det foreligger tungtveiende saklige grunner, f.eks. kan informere tredjepart, herunder installasjonseier, om at et anlegg er eller vil bli uten strøm og at dette kan medføre skade, økonomisk tap eller ulempe for tredjepart.

15 ENDRINGER I STANDARD NETTLEIEVILKÅR

Endringer av innholdet i disse standard nettleievilkår vil bli varslet som direkte melding til Kunden, eller på annen egnet måte, for eksempel på Nettselskapets hjemmesiden på internett. Endringene gjelder/trer i kraft minimum 30 dager etter at varsel er gitt.

16 TVISTER

Ved uenighet om vilkår for tilknytning og bruk av nettet, kan både av Kunde og Nettselskapet forelegge aktuelle spørsmål for Reguleringsmyndigheten for energi (RME), som da kan fatte vedtak i saken.

Tvister i anledning standard nettleievilkår kan for øvrig bringes inn for de alminnelige domstolene.

[1] Se for øvrig Samfunnsbedriftenes bransjestandard for personvern

1 GENERELT OM TILKNYTNINGSVILKÅR

Nettselskapet har tilknytnings- og leveringsplikt iht. energilovens kapittel 3 (LOV-1990-06-29-50) samt tilhørende forskrifter Standard tilknytningsvilkår regulerer forholdet mellom Nettselskapet og eieren av den elektriske installasjon som er eller blir tilknyttet overføringsnettet. De til enhver tid gjeldende tilknytningsvilkår skal være tilgjengelig, eksempelvis på Nettselskapets hjemmeside.

Tilknytning av en elektrisk installasjon kan også berøre forholdet til en grunneier eller andre som disponerer rettigheter over en eiendom uten at disse er identiske med, eller kan identifiseres med, installasjonseier. Forholdet mellom Nettselskapet og disse reguleres av tilknytningsvilkårene og eksempelvis av servituttloven, jf. lov um særlege råderettar over framand eigedom (LOV-1968-11-29) i tillegg til eventuelt særskilt inngått avtale eller grunnerverv gjennomført på annen måte.

Ansvarsforholdet mellom Nettselskapet og Kunder er beskrevet i standard nettleievilkår. De samme prinsipper gjelder så langt de passer også for forhold som reguleres i standard tilknytningsvilkår. Noen hovedprinsipper er gitt i pkt. 8. For å få en fyldigere forståelse av ansvarsforholdet, henvises det til standard nettleievilkår.

Ved tvil om forståelsen av begreper og uttrykk som er brukt i standard tilknytningsvilkår skal, med mindre noe annet fremkommer uttrykkelig eller fremgår av sammenhengen, definisjonene i definisjonsliste vedlagt tilknytningsvilkårene, legges til grunn.

2 BESTILLING OG GODKJENNING AV TILKNYTNING

2-1 Kundeforholdet og inngåelse av tilknytningsvilkår

Kundeforholdet består av disse standard tilknytningsvilkår samt de forutsetninger som er lagt til grunn for tilknytningen. Dersom forutsetningene for tilknytning av en installasjon blir vesentlig endret, kan Nettselskapet kreve å få dekket de kostnader knyttet til drift og vedlikehold som ikke dekkes av nettleien.

Dersom anlegget hovedsakelig skal brukes til forbrukervirksomhet, gjelder tilknytningsvilkårene for forbrukerkunder.

2-2 Bestilling av tilknytning

Bestilling av tilknytning bør fortrinnsvis skje så tidlig som mulig i planleggingsfasen. Bestilling og utførelse av tilknytning til overføringsnettet skal skje i henhold til Nettselskapets til enhver tid gjeldende retningslinjer, regler og rutiner og de til enhver tid gjeldende normer for tilknytning, for tiden NEK 399: "Tilknytningspunkt for elanlegg og ekomnett".

Den som bestiller tilknytning av en elektrisk installasjon, må oppgi blant annet følgende informasjon:

- om bestillingen gjelder permanent eller midlertidig tilknytning
- om bestillingen gjelder ny installasjon eller endret installasjon som medfører behov for endring i tilknytningspunktet.
- installasjonseiers fullstendige navn

- installasjonseiers foretaksnummer/fødselsnummer/bostedsadresse/næringsadresse
- installasjons-/anleggsadresse
- forslag til energi- og effektbudsjett
- installasjonens bruksformål
- lokalt produksjonsanlegg (plusskunde) og/eller ladeanlegg
- forslag til plassering av målepunkt/overbelastningsvern

2-3 Bekreftelse av bestilling

Nettselskapet melder skriftlig til installasjonseier eller dennes representant om bestillingen er godkjent med utgangspunkt i de innmeldte data eller om det kreves ytterligere informasjon. Eventuell nektelse skal være innenfor det til enhver tid gjeldende regelverk og grunngis skriftlig. Ved uenighet, kan installasjonseier bringe saken inn for Reguleringsmyndigheten for energi (RME) for avgjørelse.

2-4 Forutsetninger for tilknytning

En elektrisk installasjon blir tilknyttet Nettselskapets overføringsnett på de forutsetninger som gis i Nettselskapets tilbakemelding til installasjonseier og med de rettigheter og plikter som følger av standard tilknytningsvilkår, samt de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

For dimensjonering av tilknytningen legges det til grunn et omforent energi- og effektbudsjett.

Forutsetningene for tilknytningen dokumenteres i et eget vedlegg til disse standard vilkår eller på annen egnet måte og kan tinglyses på eiendommens grunnbokblad for Nettselskapets regning. Vedlegget kan inneholde følgende informasjon:

- tilknytningspunktets utforming
- ansvar for drift og vedlikehold av stikkledning
- energi og effektbudsjett
- installasjonens bruksformål
- plassering av målepunkt/overbelastningsvern

2-5 Overdragelse av elektrisk installasjon

Dersom en elektrisk installasjon skifter eier etter tilknytning, tiltrer ny eier ved overtakelse de samme rettigheter og plikter som opprinnelige eier. Melding om ny installasjonseier skal sendes Nettselskapet uten ugrunnet opphold.

Ved overdragelse av eierskap til en elektrisk installasjon som er tilknyttet Nettselskapets overføringsnett skal eier informere ny eier om de rettigheter og plikter som er avtalt mellom partene.

2-6 Drift og vedlikehold av installasjoner

Installasjonseier er ansvarlig for å bygge, drive og vedlikeholde sin installasjon i samsvar med de til enhver tid gjeldende offentligrettslige krav, samt andre normer og retningslinjer. Oppstår det feil på installasjonen skal installasjonseier straks underrette autorisert elentreprenør/Nettselskap og sørge for at nødvendig utbedring/feilretting foretas.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)/det lokale eltilsyn (DLE) har i samsvar med gjeldende lover og forskrifter rett til utvidet adgang til alle Anleggseiers/brukers installasjoner.

2-7 Kundeopplysninger

Ved inngåelse av standard tilknytningsvilkår kan Nettselskapet kreve identifikasjon av Kunden, med opplysninger om Kundens fullstendige navn, foretaksnummer/fødselsnummer, nåværende og tidligere nærings/bostedsadresse, mv.

Nettselskapet har også rett til å kreve opplysninger om forbruksdata, herunder opplysninger om anlegget helt eller delvis er tenkt brukt til bolig-, fritids- eller næringsformål.

Nettselskapet skal behandle personopplysninger i tråd med den til enhver tid gjeldende offentligrettslige krav, jf. lov om behandling av personopplysninger (LOV-2018-06-15-38), herunder ikke utlevere personopplysninger som vedrører Anleggseier eller noen i hans organisasjon til utenforstående[2], unntatt når utlevering av opplysninger skjer med:

- samtykke fra den opplysningen gjelder
- med hjemmel i lov, eller i forskrift gitt med hjemmel i lov eller
- som ledd i betalingsinnkreving mv. hvor det foreligger saklige grunner

Nettselskapet og Anleggseier, samt deres ansatte og medhjelpere, har likeledes plikt til å bevare taushet overfor uvedkommende om det de får vite om hverandres drifts- og forretningsforhold mv.

3 FREMFØRING OG PLASSERING AV OVERFØRINGSNETT

3-1 Erverv av rettigheter til grunn for ledningsfremføring

Nettselskapet erverver ved tilknytning av anlegg rettigheter til fremføring av og adgang til overføringsnettet over grunn som installasjonseier eier eller fester. Det betales ikke vederlag for slike rettigheter, unntatt for eventuell for rett til plassering av nettstasjon.

[2] Se også Samfunnsbedriftenes bransjestandard for personvern

3-2 Nettrasé og plassering av nødvendig utstyr

Ved fremføring av overføringsnett skal grunneier/fester på forhånd gis muligheter til å uttale seg om trasévalg og plassering av annet nødvendig utstyr. Nettselskapet skal påse at plassering og utførelse av nettet medfører minst mulig ulempe for grunneier/fester. For øvrig vises til Lov om rettstilhøve mellom grannar (LOV-1961-12-22-4) og Plan og bygningsloven (LOV-2008-06-27-71). Når Nettselskapet bruker nett/trasè til annet enn energioverføring, skal dette skje uten unødvendig ulempe for grunneier/fester og installasjonseier.

3-3 Fremføring av overføringsnett til installasjonseiers eget bruk

Nettselskapet avgjør hvordan stikkledningen skal fremføres, dens plassering, og hvilken art og dimensjon den skal ha. Til hver installasjon fører Nettselskapet som regel bare frem én stikkledning.

Grunneier/fester skal uten vederlag eller erstatning gi adgang til fremføring av nødvendig overføringsnett og/eller stikkledning for tilknytning av egen installasjon. Fremføringen skal skje til minst mulig ulempe for grunneier/fester. På forhånd påviser Nettselskapet, så langt det er mulig, ledningstrasé, plassering av stolper og annet utstyr for grunneier/fester. Grunneieren har ikke krav på erstatning for skader og ulemper som stikkledningen kan medføre, unntatt ved uaktsomhet fra Nettselskapets side.

Nettselskapet har rett til å fremføre og vedlikeholde overføringsnettet. Det samme gjelder andre som har rett til å benytte ledningstraséen. Fremføring og vedlikehold skal skje til minst mulig ulempe for grunneier/fester.

3-4 Fremføring av overføringsnett /stikkledning til andre

Nettselskapet har rett til å legge luftledning eller jordkabel som overføringsnett eller stikkledning over grunn som en installasjonseier eier eller fester, frem til andre installasjonseiere. Fremføring skjer som regel uten vederlag i tråd med grunnleggende ekspropriasjonsrettslige prinsipper, men installasjonseier skal på forhånd gis mulighet til å uttale seg om ledningstrasé og plassering av stolper og annet utstyr. Overføringsnettet og arbeidet med dette skal medføre minst mulig ulempe for grunneier eller fester.

3-5 Plassering av nettstasjoner

Ved tilknytning av større installasjoner har Nettselskapet rett til å kreve avstått rom i bygning eller tomt til nettstasjon(er). Plass som stilles til rådighet, skal på forhånd være godkjent av Nettselskapet. Vederlag fastsettes som et engangsbeløp og beløpets størrelse avtales mellom partene eller etter rettslig skjønn. For å oppnå automatisk avlesning kan Nettselskapet kreve kommunikasjonsutstyr (f.eks. antenne) utenfor nettstasjonen. Nettselskapet kan uten ytterligere godtgjørelse føre ledninger ut fra nettstasjon til tilknytning av andre elektriske installasjoner. Dette skal skje med minst mulig ulempe for grunneier/fester.

Skal nettstasjonen kun betjenes Anleggseiers anlegg, betales ikke vederlag for avstått rom eller tomt for nettstasjon til Anleggseier.

3-6 Adgang til overføringsnett og installasjon

Installasjonseier skal gi Nettselskapet, og andre som benytter ledningsnettet, uhindret adgang til eiendommen for vedlikehold og drift av nettet og tilknytningspunktet, inklusive måleranlegg.

Nettselskapet har rett til å vedlikeholde ledningsnett/stikkledning, herunder også fjerne vegetasjon som er eller vil komme innenfor de sikkerhetsavstander som er forskrifts-bestemt for de forskjellige ledningstyper/spenningsnivå. Det samme gjelder andre som har rett til å benytte ledningstraseen, herunder eier av telekommunikasjonsledninger. Vedlikehold og fjerning av vegetasjon skal skje til minst mulig ulempe for Anleggseier og andre som disponerer eiendommen, og nettselskapet plikter å foreta opprydding og utbedring av eventuelle terrengskader etter slikt arbeid. Vedlikehold og fjerning av vegetasjon i henhold til denne bestemmelsen gir ikke Anleggseier eller andre som disponerer eiendommen krav på erstatning eller vederlag.

3-7 Bruk av arbeidsmaskiner nært elektriske anlegg

Anleggseier/grunneier skal varsle Nettselskapet så tidlig som mulig om arbeid på Eiendommen som kan få negativ påvirkning på luftledningsanlegg, slik som, men ikke begrenset til sprenging, graving, endring av terrenghøyde, bygging og lignende. Det samme gjelder arbeid med anleggsmaskiner eller redskaper med stor rekkevidde nærmere luftledningsanlegget enn 30 meter, og som kan medføre fare.

Nettselskapet vil deretter vurdere nødvendige sikkerhetsmessige tiltak, herunder, men ikke begrenset til, overvåking av arbeid nær luftledningsanlegget. Nettselskapet dekker egne kostnader ved å anvise sikkerhetstiltak. Arbeidet kan under enhver omstendighet ikke iverksettes før Nettselskapet har gitt skriftlig aksept.

Tilsvarende skal Anleggseier/grunneier varsle Nettselskapet om arbeid på eiendommen som kan få negativ påvirkning på kabelanlegget eller andre elektriske anlegg, slik som, men ikke begrenset til sprenging, graving, endring av terrenghøyde, bygging og lignende.

Nettselskapet vil deretter vurdere nødvendige sikkerhetsmessige tiltak, slik som kabelpåvisning og overvåking av arbeid nær kabelanlegget. Nettselskapet dekker egne kostnader ved å anvise sikkerhetstiltak. Arbeidet kan ikke iverksettes før Nettselskapet har gitt skriftlig aksept.

3-8 Installasjonseiers/grunneiers/festers informasjonsplikt

Installasjonseier/grunneier/fester har plikt til å underrette Nettselskapet på forhånd når det skal foretas graving, oppfylling eller annen endring av terrenget, sprengning, veibygging, felling av trær eller andre arbeider som kan skade eller på annen måte ha betydning for Nettselskapets elektriske anlegg. Underretning skal skje så tidlig at nødvendige tiltak kan iverksettes. Dersom tiltakene medfører urimelige merkostnader for Nettselskapet kan Nettselskapet kreve disse dekket av den som forestår arbeidet.

3-9 Skade på Nettselskapets eiendom

Nettselskapet kan innenfor gjeldende erstatningsrettslige prinsipper kreve erstatning for skade en installasjonseier/grunneier/fester/bruker av installasjonen mv. forårsaker på Nettselskapets eiendom. Unnlatt varsling til Nettselskapet i tilfeller som nevnt i pkt. 3-7 og pkt. 3-8, eller varsling så sent at Nettselskapet ikke kan overholde rettledningsplikten, vil normalt betraktes som uaktsomhet.

3-10 Flytting eller fjerning av ledninger/nett

Hvis det som følge av offentlige påbud, eller etter grunneiers behov er nødvendig, kan det kreves flytting, forandring eller fjerning av stikkledning eller lavspenningsnett. Tilsvarende kan bare unntaksvis kreves for høyspennings fordelingsnett. Nettselskapet utfører arbeidet med flytting, forandring eller fjerning av stikkledning eller overføringsnett for rekvirentens regning, jf. Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999-03-11-302).

Nettselskapet kan fjerne stikkledningen og den del av overføringsnettet som tjener til forsyning av en installasjon/anlegg som er uten Kunde. Før slik fjerning finner sted, skal Nettselskapet skriftlig varsle installasjonsseier. Hvis Nettselskapet ikke mottar bekreftelse på opprettholdelse av tilknytning, nettleievilkår og tilknytningsvilkår innen en måned, kan nettselskapet fjerne de aktuelle nettdeler. Ved eventuell ny tilknytning på et senere tidspunkt skal det betales anleggsbidrag innenfor de til enhver tid gjeldende regler og forskrifter.

4 TILKNYTNING

4-1 Tilknytningspunktet

Tilknytningspunktet markerer overgangen mellom Nettselskapets overføringsnett og den elektriske installasjonen og angir eiergrensesnittet mellom Nettselskapet og installasjonseier, samt ansvaret for drift og vedlikehold.

Tilknytningspunktet kan være definert som:

- det punkt i overføringsnettet hvor stikkledning er tilknyttet, eller
- ved vegg-gjennomføring fra transformatorrom/nettstasjon
- tilkoblingsklemme på husvegg eller grunnmur for kabel eller luftnett i henhold til NEK 399: "tilknytningspunkt for elanlegg og ekomnett".

I det siste tilfelle er stikkledningen en del av Nettselskapets overføringsnett. Tilknytningen utføres i henhold til Nettselskapets standard rutiner og retningslinjer. Installasjonen tilknyttes overføringsnettet på avtalt spenningsnivå. Tilknytningspunktet angis på skjema "Melding om installasjonsarbeid" eller på annet vis.

Dersom stikkledningen er en del av Nettselskapets overføringsnett, avgjør nettselskapet hvordan stikkledningen fremføres, plasseres og hvilken art og dimensjon den skal ha. Det kan ikke kreves erstatning for ulemper som stikkledning senere kan medføre, med mindre det foreligger uaktsomhet fra Nettselskapets side.

4-2 Fysisk tilknytning

Tilknytningen skal skje så snart som praktisk mulig etter at installasjonen er meldt ferdig, eller etter nærmere avtale. Ingen andre enn Nettselskapet, eller dennes representant, har adgang til å knytte en installasjon til overføringsnettet. Urettmessig tilknytning av en installasjon kan medføre erstatnings- og straffeansvar.

Tilknytning vil normalt ikke skje før eventuelt anleggsbidrag er innbetalt, eller etter at Anleggseier etter nærmere avtale har stillet betryggende sikkerhet.

4-3 Annen utførelse

Dersom installasjonseier ønsker tilknytningen utført på annen måte enn Nettselskapets standard rutiner og retningslinjer, skal dette avtales skriftlig med Nettselskapet, som ev. kan utføre arbeidet etter bestilling og kreve eventuelle merkostnader dekket av installasjonseier. Etter avtale mellom installasjonseier og Nettselskapet kan arbeidet i tilknytningspunktet utføres av en tredjepart som godkjennes av Nettselskapet.

4-4 Midlertidig tilknytning

Midlertidig tilknytning av en installasjon til Nettselskapets overføringsnett utføres etter installasjonseiers bestilling. Bestilling skjer på samme måte som for permanent tilknytning. Fremføring, montering, demontering og eventuelt vedlikehold av midlertidige lav/høyspennings overføringsnett betales av bestiller før arbeidet igangsettes. Ved midlertidig tilknytning kan Nettselskapet og installasjonseier inngå avtale om at arbeidet i tilknytningspunktet utføres av en tredjepart som godkjennes av Nettselskapet. Før spenningssetting skal Nettselskapet besiktige og godkjenne utførelsen.

4-5 Endret systemspenning

Nettselskapet har rett til å endre systemspenning. I så fall skal Nettselskapet bekoste nødvendig omlegging av berørte installasjoner. Eventuell ytterligere oppgradering av installasjoner bekostes av installasjonseier.

4-6 Plusskunder

En plusskunde er en sluttbruker med både forbruk og kraftproduksjon på sluttbruker sin side av tilknytningspunktet. En plusskunde kan ikke ha anlegg som er konsesjonspliktig bak eget tilknytningspunkt eller omsetning bak tilknytningspunktet som krever omsetningskonsesjon, jf. forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999-03-11-302).

Tilknytning skjer i henhold til de til enhver tid gjeldende regler, forskrifter, retningslinjer og normer, og plusskunden plikter å drifte og vedlikeholde produksjonsutstyret og overholde alle krav til spenningskvalitet og effektflyt i samsvar med de til enhver tid gjeldende krav fra myndighetene og Nettselskapets eventuelle særvilkår for tilknytning av produksjonsenheter til nettet. Eventuelle særvilkår tas inn i eget vedlegg eller reguleres på annet vis. Eventuelle skader som påføres nettet eller andre Kunder som følge av feil i plusskundens produksjonsutstyr, skal dekkes av plusskunden. For øvrig vises det til vilkårene både i tilknytningsvilkårene og nettleievilkårene samt eventuelle vedlegg og særvilkår.

5 ANLEGGSBIDRAG

Nettselskapet har innenfor rammene av energiloven § 3-3 tilknytnings- og leveringsplikt til kunder som tar ut elektrisk kraft innenfor Nettselskapets konsesjonsområde. Nettselskapet har plikt til å innkreve anleggsbidrag for dekning av kostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende nettilknytninger i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter, jf. kapittel 16 i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering mv (FOR-1999- 03-11-302). Nettselskapet plikter også å kreve eventuelle andre kostnader dekket etter kapittel 17 i samme forskrift.

Anleggsbidraget kan kreves innbetalt før arbeidet påbegynnes.

Permanent nett/stikkledning som er bygget eller forsterket frem til installasjonens tilknytningspunkt, er normalt Nettselskapets eiendom, og Nettselskapet har drifts- og vedlikeholdsplikt. Dette gjelder også dersom nett/stikkledning er helt eller delvis finansiert ved anleggsbidrag.

Mislighold av plikten til å betale anleggsbidrag gir Nettselskapet rett til å nekte tilkobling eller frakoble et tilknyttet anlegg for uttak av elektrisk kraft inntil anleggsbidrag er betalt.

6 MÅLEPUNKT

Plassering av målepunkt avtales i forbindelse med bestilling av tilknytning. Normalt skal en installasjon ha ett (1) målepunkt som plasseres så nært tilknytningspunktet som mulig. Målepunktets plassering skal være godkjent av Nettselskapet, og Nettselskapet kan kreve at måleutstyret plasseres utendørs i låst skap og/eller være avlesbart utenfra. For å oppnå automatisk avlesning kan Nettselskapet kreve kommunikasjonsutstyr (antenne) utenfor målerfeltet. Nettselskapet skal ha uhindret adgang til måle- og kommunikasjonsutstyret.

Ved tilknytning monterer vanligvis installasjonseier sin el-installatør Nettselskapet sitt måleutstyr for avregning av nettleie og kraftleveranse. Nettselskapet fastsetter størrelse og type måleutstyr og eventuelle kontrollapparater, eier disse og foretar nødvendig vedlikehold.

Installasjonseier kan ikke ta i bruk en installasjon før måleutstyret er montert, eller det er gjort annen avtale med Nettselskapet. Dersom det er utført arbeid i målepunktet av installasjonseiers representant og arbeidet ikke er i samsvar med Nettselskapets krav kan tilknytning utsettes til forholdet er ordnet.

7 FRAKOBLING OG TILKOBLING AV INSTALLASJONEN

7-1 Frakobling og tilkobling

Frakobling og tilkobling kan bare utføres av Nettselskapet eller dennes representant. Nettselskapet er ikke ansvarlig for skade eller tap ved fra- eller tilkoblinger som er hjemlet i disse standard tilknytningsvilkår.

7-2 Frakobling uten nærmere varsel

Nettselskapet eller det lokale eltilsyn (DLE) kan etter forskrift om elektriske lavspenningsanlegg eller forskrift om elektriske forsyningsanlegg (FOR-1998-11-06-1060/FOR-2005-12-20-1626), koble fra et forskriftsstridig anlegg dersom pålegg om utbedring av mangler ved installasjonen ikke er etterkommet til avtalt tid, eller dersom det ikke brukes godkjente apparater.

Frakobling kan skje uten nærmere varsel dersom:

- Kundens nett, anlegg og/eller utstyr forøvrig eller andre installasjoner medfører fare
- Kundens nett, anlegg og/eller utstyr/andre installasjoner har behov for øyeblikkelig utbedring
- Bruk kan medføre ikke ubetydelig skade eller ulempe for Kunden, Nettselskapet eller andre
- Behov for seksjonering grunnet feilsøking i nettet eller Kundens anlegg
- Systemansvarlig pålegger Belastningsfrakobling (BFK-utkobling/frekvensutkobling).
- Ved kritiske situasjoner i Nettet, eks ved unormalt lav frekvens. Frakobling kan da finne sted automatisk ved bruk av releer montert hos Nettkunden eller Nettselskapet

7-3 Utkobling etter nærmere varsel

Nettselskapet kan koble ut Kundens anlegg ved behov dersom frakoblingen er nødvendig av hensyn til ettersyn, vedlikehold eller utvidelse av Nettselskapets eller andre Kunders installasjoner.

Nettselskapet skal, så langt det er mulig, varsle Kunden direkte eller på annen egnet måte om utkoblingen. I den utstrekning det er tjenlig, kan frakoblingen legges til tider som er til minst ulempe for Kunden og Nettselskapet.

Nettselskap skal under driftsforstyrrelser, så langt som mulig og på en hensiktsmessig måte, ha tilgjengelig informasjon for berørte Kunder om årsak til driftsforstyrrelsen og forventet tidspunkt for gjenopprettet forsyning.

Varsel om frakobling medfører ingen plikt for Nettselskapet til å koble fra anlegget i hele eller deler av det varslede tidsrom.

8 ANSVARSFORHOLD

8-1 Direkte skader og tap

Nettselskapet er kun ansvarlig for direkte skade og tap som tilknytning av det elektriske anlegg til overføringsnettet forårsaker når skaden eller tapet er voldt ved uaktsomhet fra Nettselskapets side.

Nettselskapet er ikke ansvarlig for skader eller tap som kan oppstå ved rettmessig inn- og utkobling.

8-2 Indirekte skader og tap

Nettselskapet er ikke ansvarlig for indirekte skader og tap med mindre skaden er forvoldt ved forsett fra Nettselskapets side.

Som indirekte skade og tap (følgeskader) regnes blant annet:

- tap som følge av minsket eller bortfalt produksjon eller omsetning (driftsavbrudd)
- tapt fortjeneste som følge av at en kontrakt med tredjemann faller bort eller ikke blir riktig oppfylt
- tap som Anleggseiers/brukers kunder har lidt
- tap som følge av skade på annet enn Anleggseiers/brukers anlegg, apparater eller annet enn gjenstander som har nær og direkte sammenheng med anlegget eller apparatenes forutsatte bruk.
- tap som følge av brannskader på bygninger, lynnedslag, overspenninger mm mv

8-3 Anleggseiers medvirkning

Dersom Anleggseier eller dennes representant har medvirket til skaden eller tapet ved egen skyld, kan Nettselskapets ansvar settes ned eller falle bort, jf. skadeserstatningsloven § 5-1 (LOV-1969-06-13-26).

8-4 Anleggseiers tapsbegrensningsplikt

Anleggseier plikter ved rimelige tiltak å søke å begrense sitt tap. Forsømmer Anleggseier dette, må han selv bære den tilsvarende del av tapet.

8-5 Anleggseiers ansvar

Anleggseier er i henhold til alminnelige erstatningsregler ansvarlig for det tap hans bruk av nettet eller hans anlegg som er tilknyttet nettet, påfører Nettselskapet eller Nettselskapets øvrige kunder og andre

8-6 Personskade

Ansvar for personskade reguleres ikke av disse standardvilkår. Det vises til de alminnelige erstatningsrettslige regler.

9 ENDRING AV TILKNYTNINGSVILKÅR

9-1 Endring av standard tilknytningsvilkår

Endringer av innholdet i standard tilknytningsvilkår trer i kraft med 30 dagers varsel som direkte melding til Kunden eller på annen egnet måte, eksempelvis gjennom Nettselskapets hjemmeside på internett.

9-2 Endring av særskilt avtalte tilknytningsvilkår

Særskilt avtalte tilknytningsvilkår står partene fritt til å endre etter avtale.

10 TVISTER

Uenighet om vilkår for tilknytning og bruk av nettet kan bringes inn til Reguleringsmyndigheten for energi (RME), som da vil fatte vedtak i saken.

Tvister i anledning standard tilknytningsvilkår kan for øvrig bringes inn for de alminnelige domstolene.

DEFINISJONER

Begrepene nedenfor er benyttet i standard tilknytningsvilkår og/eller i standard nettleievilkår.

Anleggsadresse

Adressen til stedet der anlegg med målepunkt befinner seg.

Anleggsbidrag

Beregnet investeringstilskudd ved tilknytning av en ny Kunde eller ved forsterkning av nettet til en eksisterende Kunde.

Anleggseier/installasjonseier

Den juridiske enhet (selskap eller fysisk person) som eier en eiendom med elektriske installasjoner som er tilknyttet Nettselskapet sitt nett.

Overføringsnett

Overføringsnett med nominell spenning opp til og med 22kV, med mindre annet er bestemt, som Nettselskapet bygger i henhold til Nettselskapets områdekonsesjon.

Eiendom

Enhver eiendom med elektriske installasjoner som er tilknyttet eller skal tilknyttes Nettselskapets overføringsnett. Som eiendom regnes også eksempelvis en boligblokk eller et rekkehus. Den juridiske organiseringen av eiendommen er uten betydning og en boligblokk kan eksempelvis betraktes som en eiendom uavhengig av antall leiligheter i denne sammenheng.

Frakobling

Frakobling omfatter frakobling av installasjon ved hjelp av fysisk inngrep, bruk av verktøy og lignende og/eller utkobling av en installasjon ved hjelp av bryter, sikring eller annet betjeningsorgan.

Installasjonseier

Se Anleggseier/bruker.

Kunde

Næringsdrivende som mottar og bruker elektrisk energi hovedsakelig til næringsvirksomhet via Nettselskapets overføringsnett (regionalt og/eller lokalt distribusjonsnett)

Kraftleverandør

Virksomhet som selger elektrisk energi til kunde og som har omsetningskonsesjon. Som kunde regnes kjøper av elektrisk energi som ikke **selger** denne videre.

Nettleie

Alle priser og annen økonomisk godtgjørelse (tariffer) som Nettselskapet fastsetter for tilknytning til og bruk av elektriske nettanlegg.

Nettselskap

Selskap som eier overføringsnett eller har ansvar for nettjenester, og som har offentlig konsesjon.

Stenging

Et fysisk tiltak som foretas av Nettselskapet, og som tar sikte på å hindre uttak av elektrisk energi før stengegrunnen er fjernet.

Stikkledning

En ledning, luftledning eller kabel, fra nettselskapets overføringsanlegg til Anleggseier/ brukers anlegg. Stikkledninger er en del av overføringsnettet.

Tariffer

Se Nettleie

Tilkobling

Tilkobling av en installasjon representerer motstykket til frakobling og

omfatter også innkobling som motstykke til utkobling – se Frakobling.